

קבלת שבת IN תהילים פרקים צה'–צט' THE INCLUSION OF

We previously identified two practices that pre-date the generation of the אר"י that may have contributed to that generation instituting the custom of greeting שבת by the recitation of לכה דודי פיוט and תהילים פרקים צה'–צט', כט'. We found that the ספר המנהיג provided for the recitation of מזמור שיר ליום השבת before תפלת ערבית and we found the practice of reciting chapters of תהילים and פיוטים before מעריב on מוצאי שבת as part of מלוה מלכה. That left us with two other issues to resolve; i.e why was תהילים פרק צה' chosen as the chapter with which to begin קבלת שבת and why was the practice instituted to recite five consecutive chapters of תהילים? Answering the first question is not difficult. The first two פסוקים of תהילים פרק צה' clearly articulated what the generation of the אר"י wanted to accomplish by reciting chapters of תהילים as part of קבלת שבת:

לכו נרננה לה' נריעה לצור ישענו. נקדמה פניו בתודה בזמרות נריע לו.

Translation: Come, let us sing to the Lord; let us make a joyful noise to the Rock of our salvation. Let us come before His presence with thanksgiving and make a joyful sound to Him with Psalms.

Because those פסוקים clearly laid out the goals of both קבלת שבת and מלוה מלכה, it was not surprising to find סידורים that included תהילים פרק צה' as part of what was to be recited before ערבית on מוצאי שבת as well.

The basis for reciting five consecutive chapters of תהילים as part of קבלת שבת was a little more difficult to pinpoint. Were those five chapters chosen because of their theme and the fact that they appeared consecutively in תהילים was a coincidence or was the intent to initiate a practice that included the recital of five consecutive chapters of תהילים? Precedent existed for instituting a practice that included reciting consecutive chapters of תהילים, הלל, which consisted of chapters 113-118, six consecutive chapters of תהילים, presented a model upon which קבלת שבת could have been based. Reciting הלל was an ancient practice that was already followed during the time of the second בית המקדש. The הלל was recited while the קרבן פסח was being slaughtered and הלל was recited by each group when they ate the פסח. הלל later became the model for דומרה, פסוקי תהילים, פסוקי דומרה (תהלה לדוד) chapters 145 to 150. The language chosen by the גמרא to describe דומרה was revealing:

מסכת שבת דף קיח' עמ' א'–אמר רבי יוסי: יהא חלקי מגומרי הלל בכל יום. איני? והאמר

1. The current סידור שפת אמת and סידור דרכי אבות נוסח יהודי מורקן published 1832 in צפת.

מר: הקורא הלל בכל יום הרי זה מחרף ומגדף? כי קאמרינן בפסוקי דזמרה.

Translation: Rabbi Yossi said: May I be among those who complete Hallel (the Book of Tehillim) each day. Is that an appropriate goal? Did not Mar say that someone who recites Hallel each day is a heretic? What then did Rabbi Yossi mean? That he be among those who recite Pseukei D'Zimra each day.

רבי יוסי chose to describe פסוקי דזמרה as a form of הלל. The גמרא concluded that רבי יוסי did not intend that we recite the actual הלל each day but instead meant to describe a prayer that was modelled on הלל. How was פסוקי דזמרה modelled after הלל? It too consisted of reciting consecutive chapters of תהילים. Arguing that the generation of the אר"י modelled קבלת שבת on פסוקי דזמרה is not farfetched. Both were meant to be verses of song to be recited before שמונה עשרה. More importantly, פסוקי דזמרה and קבלת שבת shared a common "word"; i.e. the word: זמרה found in the verse: נקדמה פניו בתודה בזמרות נריע לו.

Another example of a custom to recite consecutive chapters of תהילים supports our contention that קבלת שבת was linked to the practice of מלוה מלכה. Many older סידורים² provide for the recitation of chapters 120-134 of תהילים (the paragraphs that begin: שיר המעלות) as part of מלוה מלכה.

In truth, it is difficult to state with any certainty why the generation of the אר"י chose קבלת שבת to be the chapter with which to begin תהילים פרק צה' and why they decided to add the next few chapters of תהילים. One of the earliest sources for the practice, ספר סדר היום, written by רבי משה בן יהודה מכיר, a contemporary of the אר"י who also lived in צפת, failed to provide a reason for the practice:

ספר סדר היום עמ' פב'—סדר קבלת שבת—וכשיוצא לקבל שבת, אם יש עמו חבר או תלמיד שיצא עמו שיהיו ב' או ג', הוא טוב ויפה, וברוב עם הדרת מלך; ואם לאו, הוא לבדו יעשה אותו. ואף על פי שלא הדליקו נרות בבית ויצא לקבל שבת ואחר כך בא לו להדלק, אין בכך כלום איסור כיון שכונסו לכך וההדלקה לכבוד שבת עצמו אין לחוש, אבל ענין אחר אין ראוי לעשות אחר ההקבלה, וחכמים הראשונים (שבת קי"ט ע"א) היו אומרים זה לזה או לתלמידים: בואו ונצא לקראת כלה³, וכן ראוי לומר כשיוצא כדי להוציא בשפשו, ובאמרם: באו ונצא, משמע שהיו יוצאים למקום אחר, הענין הוא לצאת לנגד ביתם למקום אויר אל הגן או אל החצר מקום פנוי וראוי להקבלה אבל לא שיחייב לצאת חוץ לעיר, והכל לפי האדם ולפי המקום. ומנהגו כשאנו הולכים לקבל שבת לומר אלו המזמורים: לכו נרננה לה' וכו'. שירו לה' שיר חדש וכו'. ה' מלך תגל הארץ וכו'. מזמור שירו לה' שיר חדש וכו'. ה' מלך ירגזו עמים וכו'. הבו לה' בני אלים וכו'. ואחר כך יאמר פזמון אחד או שנים ואלו הם: לכה דודי לקראת כלה פני שבת נקבלה.

2. The current סדר דרכי אבות that follows סדר יהודי מרוקו

3. Query: We have already learned that synagogues in Babylonia were in the fields away from the residential areas. Could this statement have been uttered as they were walking to synagogue from their homes on Friday night?

להבין את התפלה

Translation: When one goes out to welcome Shabbos, if he can do so with a friend or a student then he should go out with him so that two or three people are present. The more people present the better as we learned: the more people present, the greater the glory for G-d. If he cannot go out with others, he should go out by himself. It is not a Halachic problem if did not light the candles for Shabbos before he went out to welcome the Shabbos even when he comes back and lights the candles since his intention all along was to light the candles later. However, it would not be appropriate to perform other prohibited work after lighting the candles. Our early Sages would say to each other or to their students: let us go out to greet the bride. It is appropriate to utter those words upon going out to greet Shabbos. When the early Sages said: come, let us go out, it may at first glance appear that they meant that they were going to another place. What they really meant was that they were going out of their homes to the open air, to the garden or yard, a place that was open and appropriate for greeting the Shabbos. They did not mean that they were leaving the city limits. A person should decide on what he should do based on his nature and his circumstances. It is our custom when we begin the process of welcoming the Shabbos to recite the following chapters of Tehillim: Lechu Niranina, Shiru L'Asbem, Hashem Moloch, Mizmor Shiru, Hashem Melech and Havu La'Shem. Subsequently we recite one or two liturgical poems and they are: Lecha Dodi Likras Kallah Pinei Shabbos Nikabla.

Trying to explain the basis of the practices of קבלת שבת ran into additional problems. Many attributed the fact that we recite five consecutive chapters of תהילים as being linked to the first five days of the week. The chapter of לה' הבו לה' בני אלים, chapter 29 of תהילים then represented Friday and מזמור שיר ליום השבת represented שבת. However, some versions of קבלת שבת⁴ included a sixth consecutive chapter, chapter 100, מזמור לתודה. There were strong grounds for including chapter 100, מזמור לתודה as part of קבלת שבת. Let us return to the פסוק that followed the opening פסוק of לכו נרננה לה' פסוק. בתודה בזמרות נריע לו. The words of the פסוק carried the instruction: greet G-d with thanks. What better way to greet G-d with thanks than by reciting: מזמור לתודה. The text of the same סידור raised another issue about the current version of קבלת שבת. The following note was found just before the paragraph of לכו נרננה לה':

יש נוהגים לומר אלו:
כד' לדוד מזמור לה' הארץ ומלואה תבל ויושבי בה
קמח' הללו-ה הללו את ה' מן השמים הללוהו במרומים:
מה' למנצח על ששנים לבני קרח משכיל שיר ידידת:
מח' שיר מזמור לבני קרח: גדול ה' ומהלל מאד בעיר א-להינו הר קדשו:
פז' לבני קרח מזמור שיר יסודתו בהררי קדש:
קלג' שיר המעלות לדוד הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד:
קכב' שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים לי בית ה' נלך:

The fact that some had the custom of reciting a different chapters of תהילים lessened the significance of the set of chapters of תהילים that we do recite.

A survey of סידורים that were found on-line at the Jewish University and Library website:

4. See for example, סידור שפת אמת, published 1832 in צפת.

www.jnul.huji.ac.il/eng/ revealed some additional facts about the development of קבלת מסודר כסדר הרמ"ז מפי כתבי האר"י. The סידור בית תפלה which claimed to be published 1735 in Constantinople, Turkey, began קבלת שבת with מזמור -תהילים כט' and omitted chapters 95-99 of תהילים. Similarly, ספר תפלת, published 1800 in Livorno, Italy, began קבלת שבת with תהילים מזמור לדוד הבו לה' בני אלים but with the following note:

וקצת חסידים נהגו לקרות שיר השירים קודם הכנסת שבת ואחר כך מזמור צ"ה צ"ו צ"ז צ"ח צ"ט. ואחר כך אומרים מזמור זה (מזמור לדוד הבו לה' בני אלים).

Translation: Some righteous people had the practice of reading Shir Ha'Shirim before Shabbos begins and then they recite chapters 95, 96, 97, 98 and 99 of Tehillim. Then they recite the following chapter (Mizmor L'David Havu La'Shem Binei Ailim).

A third סידור, סדר התמיד, published 1776 in Austria began קבלת שבת במה ה' מלך גאות לבש לבש, מזמור שיר לום השבת, לכה דודי, קדיש דרבנן, מדליקין and then פסוקים that should be recited just before תפלת ערבית on special שבתים including: before a wedding, before a חנוכה and ארבע פרשיות שבת וראש חדש, ברית מילה.

This sampling of סידורים that were published after the generation of the אר"י raised some doubt as to how widely and how quickly the practice of reciting תהילים פרקים צה'-צט' spread. In contrast, the practice of reciting לכה דודי was much more universally adopted. None of the סידורים found at the Jewish University and Library website that were published after the generation of the אר"י omitted the פיוט of לכה דודי.

Our search for the reason that תהילים פרקים צה'-צט' became an integral part of קבלת שבת touched upon an important question about the history of תפלה. Why did some סידורים provide for the recital of תהילים פרקים צה'-צט' and some did not? Was the omission based on Halachic reasons or was it based on the whim of the publisher? Or was the omission driven by an economic issue; i.e people would not buy a סידור if it contained תהילים פרקים צה'-צט'. סידורים were no different than other books that were published. They were published to be sold. That explained why each newly published סידור needed to have features that differentiated it from previously published סידורים; otherwise, why buy it? We witnessed that phenomena when Artsroll published its first סידור. That phenomena is now repeating with the publication of the new Koren סידור, with a commentary by Chief Rabbi Sir Jonathan Sacks of Great Britain. There can be no doubt that סידורים have always been published with the consumer in mind.